

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΦΥΛΩΝ

Νόμιμα αναγνωρισμένη επαγγελματική Ομοσπονδία με την υπ' αριθμ.16/2017 διαταγή του Ειρηνοδικείου Χαλανδρίου, καταχωρημένη στα βιβλία Ομοσπονδιών του Πρωτοδικείου Αθηνών με αριθμό μητρώου 844 και αριθμό βιβλίου συνδικαλιστικών οργανώσεων 6390.

Ηλεκτρονική διεύθυνση: www.pomens.gr - Facebook ΠΟΜΕΝΣ

Email: isotita@pomens.gr

Τηλ.: 2106598117

Τηλ. Γραμ.: 6983513068

Αρ.Πρωτ.:59/2024

Αθήνα, 21 Φεβρουαρίου 2024

Προτάσεις για το σχέδιο νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης με τίτλο:

«Παρεμβάσεις στον Ποινικό Κώδικα και τον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας για την επιτάχυνση και την ποιοτική αναβάθμιση της ποινικής δίκης – Εκσυγχρονισμός του νομοθετικού πλαισίου για την πρόληψη και την καταπολέμηση της ενδοοικογενειακής βίας»

1. Η Γραμματεία Ισότητας Φύλων της Πανελληνίας Ομοσπονδίας Ενώσεων Στρατιωτικών - ΠΟΜΕΝΣ προτείνει την εφαρμογή της Σύμβασης της Κωνσταντινούπολης και των Συστάσεων που περιλαμβάνει η «Έκθεση αξιολόγησης (βάσης) της GREVIO για τα νομοθετικά και άλλα μέτρα που θέτουν σε εφαρμογή τις διατάξεις της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης για την Πρόληψη και την Καταπολέμηση της Βίας κατά των Γυναικών και της Ενδοοικογενειακής Βίας (Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης) – ΕΛΛΑΔΑ», η οποία δημοσιεύθηκε στον επίσημο ιστότοπο της Σύμβασης της Κωνσταντινούπολης στις 14 Νοεμβρίου 2023. (<https://www.coe.int/en/web/istanbulconvention/greece>).

2. Επί των άρθρων του Σχεδίου του Νόμου προτείνουμε:

• Άρθρο 85 – Τροποποίηση άρθρου 1 ν. 3500/2006

Αναφορικά με την προϋπόθεση της συμβίωσης / συνοίκησης για την πλήρωση της αντικειμενικής υπόστασης του εγκλήματος της ενδοοικογενειακής ή ενδοσυντροφικής βίας, δεν θα πρέπει να συμπεριλαμβάνεται σε αυτήν η συμβίωση / συνοίκηση. Η δικαστηριακή πρακτική έχει αποδείξει ότι η προϋπόθεση περί συνοίκησης (παρ. 2β), προκειμένου να πληρείται η αντικειμενική υπόσταση της ενδοοικογενειακής βίας, επιτείνει τα προβλήματα στην εφαρμογή των διατάξεων της ενδοοικογενειακής βίας.

• Άρθρο 86 – τροποποίηση του αρ. 4 ν. 3500/2006

Θεωρούμε θετική την προσθήκη της ψυχολογικής και όχι μόνον σωματικής, βίας ως προβλεπόμενης και τιμωρούμενης βίας σε βάρος ανηλίκων. Ωστόσο, είναι αναγκαίο να διευρυνθεί ο ορισμός της βίας και κατά των ενηλίκων, ώστε ο νόμος να περιλάβει και την ψυχολογική βία και όχι μόνον τη σωματική βία και την απειλή, με αντίστοιχη τροποποίηση είτε του άρθρου 2 είτε του άρθρου 7 του νόμου. Και τούτο διότι ρητά στο άρθρο 33 της Σύμβασης της Κωνσταντινούπολης, προβλέπεται ότι «τα Μέρη

καλούνται να λαμβάνουν τα αναγκαία νομοθετικά ή άλλα μέτρα προκειμένου να διασφαλισθεί ότι η εσκεμμένη συμπεριφορά που κατατείνει στην σοβαρή πρόκληση βλάβης, στην ψυχολογική ακεραιότητα του ατόμου μέσω καταναγκασμού ή απειλών, θα ποινικοποιηθεί.» Μάλιστα, στην έκθεση αξιολόγησης της GREVIO (σημεία 203-208) αναφέρεται ότι η πρόβλεψη της παράνομης πράξης της απειλής στον Ελληνικό Ποινικό Κώδικα και στον νόμο για την ενδοοικογενειακή, δεν καλύπτει τον ορισμό της ψυχολογικής βίας, όπως καθορίζεται στο ανωτέρω άρθρο 33 της Σύμβασης της Κωνσταντινούπολης, που περιλαμβάνει άλλες μορφές ψυχολογικής βίας, όπως ο εκφοβισμός και η οικονομική βία. Η ψυχολογική βία, σύμφωνα με την GREVIO εμπεριέχει μία συμπεριφορά που μπορεί να συνίσταται σε επιμέρους περιστατικά χαμηλότερης έντασης που προστίθενται σε έναν τύπο καταχρηστικής συμπεριφοράς σε καταστάσεις ενδοοικογενειακής βίας, που είναι ακριβώς ό,τι επιδιώκει να αποτυπώσει το άρθρο 33 της Σύμβασης. Επιπλέον, όπως υπογραμμίζει η Επιτροπή GREVIO, ακριβώς εξαιτίας του ότι η ψυχολογική βία δεν αποτυπώνεται στο νόμο, ενώ καταγγέλλεται, δεν διώκεται μεμονωμένα παρά μόνον σε συνδυασμό με την σωματική βία. Σε ό,τι αφορά την οικονομική βία συνιστά σπουδαία έλλειψη η απουσία ορισμού ενώ προβλέπεται ρητά από την Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης, αρά προτείνουμε να ενταχθεί.

- **Άρθρο 91 – Τροποποίηση άρθρου 11 ν.3500/2006**

Η ποινική διαμεσολάβηση σε περιπτώσεις ενδοοικογενειακής βίας είναι μη αποτελεσματική αλλά και επικίνδυνη, γιατί στην ουσία καταργεί το προστατευτικό περιβάλλον το οποίο πρέπει να απολαμβάνουν τα θύματα της ενδοοικογενειακής ή ενδοσυντροφικής βίας.

Η γυναικοκτονία προτείνουμε να εισαχθεί στον Ποινικό Κώδικα ως ιδιώνυμο αδίκημα όπως έγινε στην Κύπρο και άλλες χώρες. Έτσι θα έχουμε και μία στατιστική πληροφόρηση για την έκταση του έμφυλου εγκλήματος και την περαιτέρω αντιμετώπισή του. Αυτή τη στιγμή καμία υπηρεσία δεν κρατά στατιστικά στοιχεία.

- **Άρθρο 93 – Αντικατάσταση άρθρου 14 ν. 3500/2006**

Προτείνουμε την προσθήκη και διοικητικών κυρώσεων αν η τέλεση πράξης βίας διενεργείται από στέλεχος των Ενόπλων Δυνάμεων, σωρευτικά με τις αστικές συνέπειες του άρθρου 93.

- **Άρθρο 95 – Τροποποίηση άρθρου 18 ν. 3500/2006**

Σχετικά με τη διεύρυνση των περιοριστικών όρων του άρθρου 95, θα μπορούσαμε να προσθέσουμε την απομάκρυνση του θύτη από το χώρο εργασίας σε περίπτωση που θύμα και δράστης είναι στρατιωτικοί και υπηρετούν στην ίδια μονάδα ή επιστασία.

- **Άρθρο 98 – Αντικατάσταση άρθρου 23 ν. 3500/2006**

Θα πρέπει να αναφέρονται ρητά στο νόμο ανάμεσα στους επαγγελματίες το νοσηλευτικό προσωπικό των επειγόντων περιστατικών που κάνει την ανίχνευση του περιστατικού βίας, καθώς επίσης και οι ψυχολόγοι, αφού δε υπάρχει λόγος εξαίρεσής τους από την λίστα, προς αποφυγή παρανοήσεων και ερμηνευτικών προβληματισμών.

- **Άρθρο 99 - Προσθήκη άρθρου 23Α στον ν. 3500/2006**

Προτείνουμε να υπάρχει διεπαγγελματική συνεργασία όλων των επαγγελματιών και εξειδικευμένων δομών στο χώρο των Ενόπλων Δυνάμεων, που θα μπορεί να

απευθύνεται το θύμα από την πρώτη στιγμή και να βρει ψυχολογική, νομική και οικονομική υποστήριξη, ενώ συγχρόνως θα υπάρχει εποπτεία του δράστη από τις αστυνομικές-στρατιωτικές αρχές προκειμένου να μην επαναληφθεί το έγκλημα.

3. Επιπρόσθετα, σύμφωνα με την έκθεση της GREVIO, καλεί τις Ελληνικές Αρχές να λάβουν πρόσθετα μέτρα για να διασφαλίσουν ότι όλοι οι επαγγελματίες που εργάζονται με θύματα ή δράστες όλων των μορφών βίας που καλύπτονται από τη Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης, και ιδίως οι δικαστικοί λειτουργοί, λαμβάνουν συστηματική και υποχρεωτική αρχική και ενδοϋπηρεσιακή εκπαίδευση για τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση όλων των μορφών βίας που καλύπτονται από τη Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης.

4. Για το σκοπό αυτό, η ΠΟΜΕΝΣ προτείνει:

α. Να εφαρμοστεί στις Ένοπλες Δυνάμεις,

β. Να διασφαλιστεί ότι η αρχική και η ενδοϋπηρεσιακή κατάρτιση για τη βία κατά των γυναικών που παρέχεται σε όλες τις επαγγελματικές κατηγορίες των Ενόπλων Δυνάμεων(Στρατιωτικούς δικαστές και εισαγγελείς) είναι σύμφωνη με τη Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης,

γ. Να διασφαλιστεί ότι η παρεχόμενη κατάρτιση καλύπτει θέματα όπως τα στερεότυπα που βασίζονται στο φύλο, η διαφορά μεταξύ σύγκρουσης και βίας, ο εντοπισμός των θυμάτων, τα δικαιώματα και οι ανάγκες των θυμάτων, η πρόληψη της δευτερογενούς θυματοποίησης, ο αντίκτυπος της βίας στα παιδιά που εκτίθενται σε αυτήν και η βία κατά των γυναικών που είναι εκτεθειμένες σε διασταυρούμενες διακρίσεις.

Μετά τιμής

Ο Πρόεδρος

Η Γραμματέας Ισότητας Φύλων

Δημήτριος Ρώτας
Ασχος(ΥΔΚ)

Αικατερίνη Κιουρτσίδου
Εσμίας(ΟΝΣ)